

AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURACAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curacao, Bonaire
en Aruba per drie maanden fl. 2,— met
voornitbetaling.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—

Afzonderlijke nummers fl. 0,25.

Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels
fl. 0,50, voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD

OP CURACAO;

PLEIN VAN PIETERMAAL, N° 129.

De Agentuur

ten huize van de Heeren

JAN ELLIS, Curacao. — Oranjestad.
JUAN CAPRILES, Aruba. — Playa.
JOSE A. ROSA HERRERA, Bonaire. — Playa.

E Coerant aki la sali toer Dia Sabra.

Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres
luna, pagar padilanti.

Pa lugarnan for Curacao, Bonaire i Aru-
ba fl. 10,— pa aña.

Un number só fl. 0,25.

Un anuncio di 1 té 7 regel, fl. 0,50, cada
regel mas fl. 0,07½.

SCHEEPSTIJDINGEN.

aankomst alhier:

31 Oct. *Harrison* van Liverpool.
2 Nov. *Maracaibo* .. Maracaibo.
4 „ *Philadelphia* .. New-York

CALENDARIO.

October.

25. XXII. DOM. despues di Pentec.
26. LUNA. S. Evaristo, papa.
27. MARTES. S. Vicente i Sta. Sabina, mm.
28. DZON. Stoc. Simon i Judas Tadeo, ap.
29. DIERES. S. Narciso, ob. i m.
30. VIERNES. Stoc. Claudio i Marcelino, mm.
31. SABRA. S. Quintin, m.

STAND DER MAAN.

L. K. 30 Oct. 1 ure 22 m. P. M.

Opkomst der Zon:

25 Oct. 6 ure. 8 m.

Ondergang der Zon:

25 Oct. 5 ure. 52 m.

SCHEEPSTIJDINGEN.

vertrek van hier:

25 Oct. *Maracaibo* naar Maracaibo.
30 „ *Duitsche st.* .. Hamburg.
4 Nov. *Valencia* .. New-York

OPENING VAN DE STATEN-GENERAAL

op Maandag 21 September 1885.

De gewone vergadering der Sta-
ten generaal werd op bovengemel-
den datum in eene Vereenigde
Zitting der beide Kamers geopend.

De heer F. J. J. van Eysinga, die
den voorzittersstoel bekleeft, opende,
nadat de leden der beide Kamers
zich in de zaal, bestemd voor de
zittingen der Tweede Kamer, ver-
eenigd hadden, tegen halféén de
vergadering en liet een koninklijk
besluit van den 2n September 1885,
n° 14, houdende zijn benoeming
tot Voorzitter der Eerste Kamer ge-
durende de aanstaande zitting, door
den griffier dier Kamer voorlezen.

De voorzitter, aan wien diens-
gevolge de leiding der vergadering
is opgedragen, benoemde een com-
missie, die den Koning bij hoogst-
deszelfs aankomst in het gebouw
der Staten generaal zal ontvangen
en uitgeleide doen.

De ministers, hoofden van mi-
nisteriële departementen, de kan-
seliers der beide orden en de leden
van de Raad van State vervoeg-
den zich te één uur mede in de
vergaderzaal.

De Koning, die zich volgens de in
het programma voor de opening van
de Vergadering omschreven wijze
naar het gebouw van de Tweede Ka-
mer begeven heeft, werd, na een kort
tijdverloop aldaar aangekomen, in
de vergaderzaal binnengeleid.

De Koning plaatste zich op den
troon en hield de volgende ope-
ningsrede.

Mijne Heeren!

Bij vernieuwing is het mij
aangenaam u rondom Mijnen troon
vergaderd te zien tot hervatting
nwer belangrijke werkzaamheden.

Mijne betrekkingen met de
vreemde Mogendheden zijn van
den meest vriendschappelijken
aard; de deelneming aan de con-
ferentiën te Berlijn, betreffende
den Congo-staat, en te Parijs,
wegens de scheepvaart door het
kanaal van Suez, leveren het be-
wijs, dat Nederland zijne plaats
onder de zeemogendheden blijft
in nemen.

De zee- en landmacht geven
Mij reden van tevredenheid.

Maatregelen worden genomen
om de schutterijen te versterken
en hare oefeningen te verbeteren.

De oogst was over het algemeen
voldoende; de toestand van den
veestapel is gunstiger dan in ve-
le jaren het geval was.

De aanleg der staatsspoorwegen
nadert zijn einde; moge de vol-
tooiing dat dit groote werk den
bloei van handel en nijverheid
bevorderen.

Groote daling der prijzen van
producten oefende een ongunsti-
gen invloed uit op de nijverheid
van Europeanen in Oost- en West-
Indië.

De maatregelen, beraamd om
den grond te leggen voor een
beteren toestand in Atjeh, zijn
zonder groote bezwaren ten uitvoer
gelegd; voortdurende werkzaam-
heid en volharding blijven aldaar
noodig.

Behalve de reeds aanhangige
wetsontwerpen, zullen andere be-
langrijke voorstellen aan uwe o-
verwegingen worden onderworpen.

De zorg voor 's Rijks financiën
eischt steeds een spaarzaam be-
heer en versterking der middelen.

Met den wensch, dat Gods ze-
gen ruste op uwen arbeid tot
bevordering van 's lands belan-
gen, verklaar ik deze zitting der
Staten-Generaal te zijn geopend.

Zijne Majesteit de Koning verliet,
na het uitspreken dezer rede, bege-
leid door de Commissie, de verga-
derzaal om zich op de bepaalde wijze
naar het koninklijk paleis terug te
begeven.

De voorzitter sloot, nadat de com-
missie was teruggekeerd, de Vere-
nigde Zitting.

HET SOCIALISME IN NEDERLAND.

Verleden week hebben de lezers
van ons blad kennis genomen van
het merwaardig feit, dat onder de
1400 Socialisten die als afgevaardig-
den van 90 vereenigingen vooral uit
de Noordelijke provinciën naar Den

Haag gewaren gekomen om „hun
lawaaï te maken” de Provincie
Noord-Brabant in 't geheel niet en
Limburg alleen door eenige dier
„levenmakers” uit de afdeeling *At-
genueen stemrecht* te Maastricht ver-
tegenwoordigd waren.

Het HUISGEZIN maakt hieromtrent
de volgende lezenswaardige bemer-
kingen.

Het blijkt dus dat in die beide
provinciën het socialisme volstrekt
niet tieren wil; en als het waar is,
wat de liberale pers altijd met min-
achtend schouderophalen beweert,
dat namelijk Noord-Brabant en Lin-
burg in alles onder de plak der
pastoors zitten, dan mogen die pas-
toors aanspraak maken op de erken-
telijkheid van alle weldenkenden in
Nederland. Zij hebben door hun
prediking en invloed de hun toever-
trouwde gemeenten zuiver weten te
houden van de revolutionaire denk-
beelden, die op dit oogenblik in het
Noorden des Lands zoovele hoofden
op hol brengen en zoovele werk-
mansgezinnen in het ongeluk stor-
ten; en daardoor hebben zij onge-
twijfeld een heel wat verdienstelij-
ker werk verricht dan de moderne
dominees, die hun gemeenten in den
steek lieten om bijvoorbeeld in de
Nieuwe Rotterdammer een ruimer
veld te zoeken voor de prediking
van hun ongelooft en hun „vrijzin-
nige beginselen”.

In elk geval blijken de „dompers”
van Noord-Brabant en Limburg, niet-
tegenstaande zij door de pastoors
met opzet worden „dom gelouden”
toch nog toe genoeg verstand te be-
zitten om te begrijpen dat de werk-
man wel wat beters te doen heeft,
dan vergaderingen bij te wonen
en „betoogingen” of demonstraties
mee te maken. In al hun „dom-
heid” zijn zij nog wel zoo slim zich
niet in te laten met de dwaas-
heden, die op die vergaderingen
worden verkocht, en waarvan dit-
maal de wanden van het gebouw
voor *Kunsten en Wetenschappen*
weer gedaverd hebben.

Bleef het intusschen nog maar
bij dwaasheden. Doch op die bij-
eenkomsten wordt de werkman recht-
streeks aangespoord tot verzet te-
gen de overheid en omverwerping
van geheel de maatschappelijke orde.
In Den Haag is openlijk de kreet
geuit: *algemeen stemrecht of revo-
lutie!* „Na deze vergadering — is
er gezegd — moeten wij algemeen
stemrecht hebben!”

De Regeering zou het ongetwij-
feld niet toestaan, daar rekende men
op; maar werkte ook deze vergade-
ring niets uit, dan zou men een ei-
gen Parlement kiezen en zien of het

volk aan „de praters op het Binnen-
hof” dan wel aan de schreeuwers op
het Buitenhof zou gehoorzamen. —
Het volk moest zich tot „reusach-
tige legers vormen”, om het onrecht
af te schudden; er moest een einde
komen aan het „menschonteerdend
knechtschap”; kortom, schering en
inslag van al de redevoeringen was
alweer *Reolutie* en geweld.

En zulke ophitserij mag straffe-
loos plaats hebben in de zetelplaats
der regeering, onder het oog der
vertogenwoordigers van het gezag.
Dergelijke ta 1 wordt geduld in de
onniddelelijke nabijheid van den troon;
en de liberale pers, die de oproeri-
ge redevoeringen met blijkbaar vol-
doening weergeeft, ziet daar volstrekt
geen kwaad in; integendeel, zij
schijnt zich zelfs in dat schouwspel
te vermeien.

Nieuwe Rotterdammer en *Handels-
blad* geven van de demonstratie der
Socialisten een verslag of het de on-
schuldigste zaak van de wereld gold.
Laatstgenoemd blad vertelt met in-
genomenheid van het „schoon effect”,
dat het tooneel met de verschillen-
de banieren aanbod — „uit een ar-
tistiek oogpunt zeker niet minder
beduidend, dan bij andere gelegen-
heden op de planken te zien valt”;
en het Rotterdamsche orgaan vond
de tegenstelling der vaandels en wa-
penborden tegen den *rooden* achter-
grond „een levendig vertoon”.

Het is te hopen, dat de roode ach-
tergrond in Nederland nooit geen
levendiger vertooning maken moge!

Wat de oproerige redevoeringen
betreft, — de liberale bladen hebben
er geen woord van afkeuring voor.
Integendeel, het *Handelsblad* roemt
het „jeugdig vuur” van den Leeu-
warder spreker Postma, volgens dat
blad „een aangename figuur,” en
„moet hulde brengen aan de beza-
digheid en den aandrang tot gena-
tigheid, die van dezen spreker uit-
ging, „terwijl het blad de aardig-
heden van den Zandijker spreker
Van der Stadt als „onbetaalbare
geestigheid” prijst!

Inderdaad, het kan ons niet ver-
wonderen dat de Socialisten zulven
van eene omkeering in sommige or-
ganen der Pers spreken. De ex-
dominé Domela Nieuwenhuys noem-
de de pers in het algemeen de
vijandin van het socialisme; na-
tuurlijk, wiens brood men eet,
diens woord men spreekt. Maar
met dat al was het toch reeds „merk-
baar, dat sommige organen onze
pogingen beginnen te steunen, om,
als het succes onze beweging kroont,
met pak en zak naar ons over te
loopen.”

Dat is zeker de verstandigste zet, die op de vergadering in het gebouw voor *Kunsten en Wetenschappen* gedaan is; want werkelijk het heeft allen schijn alsof sommige organen der liberale pers het heimelijk met de oproerkraaiers eens zijn en slechts wachten tot dezen de macht aan hunne zijde hebben om openlijk met hen mee te doen.

Het *Dagblad* mocht daarentegen geen pluimpje van den socialistena-postel krijgen. Het had immers durven vermelden, dat sedert het algemeen stemrecht in Frankrijk is ingevoerd, de diefstallen daar schrikbarend toenemen. Zoo ooit—luidde het vonnis, over het blad uitgesproken—de doodstraf mocht worden hersteld, waarvoor datzelfde blad ijert, dan moest zij het eerst aan dergelijke lieden voltrokken worden!

Dat is eene bedreiging—gaat het *Huisgezin* voort—die ook ons geldt, daar wij ons menigmaal aan dezelfde misdaad hebben schuldig gemaakt; maar dergelijke dreigementen zullen ons niet bewegen tot een omkeering ter gunste van de oproermakers, gelijk zij die bij sommige organen der pers meenen opgemerkt te hebben.—Wij blijven er bij, dat het gezag in een welgeordend staat behoort geëerbiedigd te worden, en dat lieden die als *Fortuyn* en consorten openlijk de revolutie prediken, onschadelijk moeten gemaakt worden.

Vitznau, 15 Augustus 1885.

Muy Estimado Amigoe Cobi.

CAPITEL XXIII.

Di Interlaken na Bern i Vierwaldstattersee.

Despues di come nos a mira klok grandi-grandí den toren di misa: No tin hende pa moef e klok i ta 6 hende (tres cada banda) meste hala e klepel bai-bini coe cabuja. Ta bloot na Rusia tin un klok mas grandi.

Su manecé nos a bai coe ferrocarril na Luzern. Djies mi a bai na Post i mi a haya algun courant coe bo briefinan. Di esai mi ta papia aworó.

Di Luzern mes mi no tin muchoe cos di papia, despues coe mi a scribi tantoe cos caba; ma un cos mi no por loebida esta: un monument boenita pa 760 soldaat i 26 officier di Zwitserland koe ta matar na Paris 10 Augustus 1792 pa motiboe koe nan tabata defende Rey di Francia. E monument ta representa un Leon koe ta tene coe su pata un schild pa defendé, ma ja el no por bringa mas, pasobra un flecha a kibra den su costia té na coerazon.

Toer esai ta trahar famoso den marmel masjar boenita.

E Leon ta 9 meter [e. s. mas koe 29 pia] largoe; é ta droemi den un cueba:

Na Luzern nos a keda un dos dia noema pa mira cos principal di stad, i anto nos a bai den un boto chikito na Vitznau. Ma, mi Cobi, ki duci e Lagoen ta! Ningun hende, koe no a miré, no por forma un idea di un tal Lagoen, asina boenita el ta. Seroenan haltoe ta ceré i ta aumenta su boeniteza; ma es koe nos ta leza di su historia ta haci koe nos no por loebidé nunca.

Tende noema un ratoe, kiko nan ta conta di Willem Tell.

Willem Tell, jioe di un hende di coenucoe di Bürglen tabata suerger di Walter Fürst. Ora el tabata manseboe, su tera, e. s. Zwitserland, tabata bao di poder di Austria i gobernador Gessler a poersigi e pueblo masjar.

Fadar di e Goebierno principaluan di pueblo ta bini huntoe den coenucoe Rüti i nan ta hura di libra nan curpa foi e juga duroe di Austria: pa nan cabeznan nan a toema Walter Fürst, Stauffer i Melthal. Willem no kier a drenta den e compania ma el a priminti koe lé juda su patria oende koe tabata mester, i e primintimento tabata di balor grandi, pasobra el tabata tira su flecha di mas mihor coe toer hende. Contra Goebnador Gessler el no kier a lamanta, i maské el no tabata goesta na Goebierno i koe el a ricibi un castigoe grandi pa un falta chikito, toch el no a usa su flecha sino bloot pa binar. Willem su coerazon tabata nobel i riba di esai ni mes el kier a toema benganza. Tende kiko el mes ta conta na su casar:

“Ajera mi a pasa coe mi flecha den mondinan di Schächental pa jaag i mi tabatin di pasa un camina smal riba un

seroe. No tabatin ningun hende i bao di mi pia den e abismo op i net taba-
“ta giërta e Rioe “Schächchen” koe ta
“bini coe vert foi seroe. Net den e ca-
“mina mi ta mira e Goebnador Gess-
“ler bini, pa bai na su castillo el tabata sol
“dilanti di mi i mi harmar coe boog i fle-
“cha. Ora Gessler ta mirá mi, el ta
“spanta pasobra el ta corda su mal ha-
“cir di a castigá mi duroe pa un cos di
“nada; el ta mira mi boog coe flecha
“nan i ta bira blancoe manera muraja:
“Su rodia ta bai tembla i mi a corda
“koe lé a cai flauw contra barranca. Mi
“a haya compasion coenú i mi ta bai
“contré coe vert i ta bisé: *Morgen, Sjon*
“Grandí! ta mi! no spanta!! Ma el no
“tabata capaz di respondé i a haci sinjal
“noema pa mi sigi mi camina, i esai mi
“a haci.”

Gessler no tabata gradicidoe coe Willem!
Na anja 1307 Gessler a doena orde di
cologa riba un paloe, den marché Altorf,
un di su sombrénan, i a doena un ley,
koe cada hende koe lo pasa e sombré,
mester a baha cabes, di mes manera koe
si lé tabata den presencia mes di Goeb-
nador. E ley tabata muchoe pisar pa e
pueblo di honorí di coerasi! Un dia Willem
ta pasa e paloe coe sombré i ta é ta di promer
koe ta *ninga di obedee na tal ley*. Sol-
daatnan ta cohé djies i awor Willem ta
comprende koe el no por haya pordon di
diéle, koe el a pordona hopi.

Gessler ta studia un castigoe pisar i ta
manda Willem, koe tabata tirador famo-
so, di tira riba un appel koe lo nan boe-
ta riba cabes di su jioe Walter, i ta bisé
ainda: “Si bo ta hera, bo mes lo moeri!
Willem spantar pa e castigoe cruel ta
bisa Goebnador: “Ma di com! mi mes-
“ter tira riba mi mes sanger! no Sjon!
“esai no por!” ma Gessler tabata bisé:
“Bo mester tira e appel foi cabes di bo
“jioe, mi kier i p’esai bo mester.”—Willem
“a respondé: “Moeri, Sjon, mi kier, ma
“tira riba mi jioe no por”. Gessler ta bisé:
“Si bo kier moeri, bo jioe tambe lo moe-
“ri: mi ta doená bo un mei ora pa de-
“lihera.”

Willem ta jama su jioe Walter, i ora
e mucha a tende e sentencia, el a bisa su
Tata: “Tata! no ninga! Dios lo juda!”

Pastoor di Altorf ta spierta Gessler ain-
da pa su malhacir di saca tal sentencia,
koe el mester corda koe tin un Dios koe
lo bin huzgé un dia di e matamentoe, pa-
sobra koe ta nada mas koe deseó el tin,
pa mata Willem of su jioe. Ma nada
ta juda! Gessler ta keda mes cabesura i ora
el a tende koe Willem a accepta e castigoe
el ta manda soldaat di hibé coe su jioe
riba marché.

Tabata 23 di December mainta 10 ora
koe Willem rondonar di principal di su
pueblo i di toer habitante di Altorf ta
para klaar pa tira. Gessler mes lo ta
testigo. El ta manda marra Walter na
un paloe i di boeta appel arriba su cabes,
ma e mucha ta ninga i ta bisa: “marrar?
Ah mi? mi no kier ta marrar! largá mi:
lo mi para ketoe, ni rosea mes lo mi
hala.”

Un soldaat di Gessler ta bisé: “ma lo
mi marra un leusoe dilanti bo wowo.”
Walter ta respondé: “Total! mi kier
“mira, ora mi Tata ta tira! mi no tin
“miedo pa su flecha koe ta mata páhara
“den laria den toer nan vert. Bam! Tata!
“coerasi, tira noema! moestra na e homber
“koe ta cajente di mira nos sanger koe
“bo ta tirador i corta e appel den dos.”
I bisando e palabra Walter ta pone ap-
pel riba su cabes.

Un silencio grandi ta reina riba mar-
ché. Cada un ta mira coe spantoe, kiko
lo socede. Si, Willem ta kere lo nan ma-
té, i podiser lé mata su jioe!!

Willem ta hiza su boog, i ta mik sin
tembla. Walter ta para ketoe manera ba-
ranca. Flecha ta fluit den laria!! ta pa-
sa deur di coerazon di appel!! ta plamé
i pidanan ta cai dilanti pia di Walter i
mientras Willem ta primi su jioe Walter
na su coerazon, toer hende tabata grita;
“Hoeré!” di legria i contentoe.

Ma Gessler den toer esai a ripara un
otro flecha ainda den koker di Willem i
ora el a miré, el a puntré “ma pakiko
“bo tabatin dos flecha, es un sool koe
“bo a tira toch tabata basta?”
“No! Sjon Grandí: “Willem ta respon-
“dé: un sool no tabata basta, pasobra si e
“di promer lo no a kibra appel na dos,
“esaki lo a pasa door di bo coerazon.”
Gessler ta rabis asina pisar, k’é ta man-
da cera Willem den heroe i el mes lo
hibé coe su barcoe den prison di su slot
na Kásnacht.

Willem marar coe cadena ta drenta
den barcoe i Gessler coe su soldaat huntoe

coenú. Tempoe tabata un poco pisar ma
toch sin corda na cos pihor nan ta laveer
riba e Lagoen grandi den direccion di
Kásnacht. Bientoe ta lamanta mas i mas
té alafin el a troca den un storm, i di
berde barcoe tabata den peligro. Ningun
otro remedi tabata sobrá koe di los cada-
na di Willem i di pidié pa goebnara bar-
coe; pasobra koe el tabata un famoso na-
vegador; i tambe é tabata coenoce Lagoen.
Willem ta laveer contra di e orkaan ma
ta stuur ketoe bai riba Azenberg, ta pasa
asina tantoe lange di tera koe el por, ta
draai barcoe manera el kier laveer i ta
salta riba barranca i ta larga barcoe na
cuenta di e orkaan i golfinan pisar. Solo
ta drenta i despues hopi trabao i masjá
ansia. Gessler coe su hende por a baha
na tera, ma den e tempoe Willem a hui.

Gessler ta bai na su slot, hurando coe
rabia koe majan lé larga cohe Willem i
maté anto, ma ata apena Gessler a camina
den securidad un mei ora asina, ofe homber ta
cai plat abao mertoe na suela. Un flecha
a habri su coerazon i e flecha a sali foi
boog di Willem Tell koe a scendé tras
di un paloe pa mata su tiran.

Manera binar Willem ta hui over di
seroe pa doena nobo na pueblo, koe awor
jeen di coerasi pa mortoe di e Goeb-
nador a coeminza bringa pisar i a kita e
juga pisar di Austria foi nan skouder i
a keda pueblo liber té dia di awé.

Ainda nan ta moestra na Altorf lugá
oende Willem Tell a tira appel foi cabes
di su jioe i tambe den Axenbergstrasse lu-
gar, caminda el a baha na tera i oende el a
mata Gessler.

(E ta sigi).

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Gouvernements-Besluiten.

Curaçao, 22 Oct. 1885.

De Heer mr. R. M. Ribbins, lid
van het hof van Justitie in deze
kolonie, voor den tijd van twee ja-
ren, van en met den 17n October 1885
tot en met den 16n October 1887, be-
noemd tot rechter-Commissaris be-
last met de instructie van strafza-
ken bij voormeld Hof.

De Gouvernements-Secretaris,
HELLMUND.

Een treffende Begrafenis OP SAN-WILIBRORDO.

19 October 11. s'avonds ten 7 uur gaf
men op de Plantage *Jan Kok* met de
koehoorn het teeken, dat er iemand ge-
storven was.

Marti Benito, vroeger Bomba op ge-
noemde Plantage, reeds op hoogen leeftijd
zijnde en zeer gebrekkig, werd dood in zijn
hut gevonden; aangezien het lichaam niet ge-
heel koud was, moet die arme man daags te
voren tegen Zonsondergang gestorven zijn.
Marti is vroeger slaaf geweest op die Planta-
ge, en nu nog aan die zelfde familie behooren-
de als tijdens de slaventijd, heeft hij daar al-
tijd gewoond en gewerkt; toch was er nie-
mand die den armen man kon helpen aan
een fatsoenlijke begrafenis.

Zijn familie, een halve zuster en een broër,
zijn te behoefte om in die onkosten te
voorzien, en op de arme bevolking zelve
is in deze benarde lijden niet te rekenen.

De veldwachter nam kennis van dit al-
les, en ging verzeld van een ander alles
boodschappen aan den Distrikmeester, die
altijd bereid is, waar hij maar kan, zijn
arme onderdanen te hulp te komen. ZEd.
zond onmiddellijk bericht hiervan naar het
Gouvernement, want hij had nog geen mach-
tiging ontvangen den armen dooden aan een
doodkist te helpen.

Het lijk echter kon niet langer boven
aarde staan, daar het reeds streek tot
ontbinding overging en den 20sten October
s'morgens ten half elf uur, kwam men
den Pastoor verwittigen, dat er nog geen
kist gekomen was en dat het lijk begraven
moest worden. De Pastoor wilde on-
middellijk helpen, maar.....men was
reeds met het lijk onderweg.

Wat hadden die arme menschen gedaan,
om hun even naaste nog te helpen?

Zelfs geen plank konnende krijgen op die
Plantage, hebben zij de deur van de hut
des overledenen in tweeën geslagen, daarop
het lijk gelegd, het daarna vastgebonden en
toen overdekt met een stuk mat—het eenige
wat de overledene bezat—op een ladder in
stilte naar het Kerkhof gedragen.

De Pastoor wachtte het lijk op, en deed
voor de rust van de ziel van dien armen
Marti, die altijd een zeer oppassend man
gewest was, de voorgeschreven gebeden
der H. Kerk.

Men kan niet ontkennen dat iedereen bij dit
schouwspel getroffen was, toen zij de prie-
ter de geboden hoorden verrichten voor de
ziel van dien man, verlaten van alke, en
armer dan de armste. Wat de wereld ver-
achte en verstootte, mocht toch ingaan in
den Tempel des Heeren! Daarna werd het
lijk door het kruis, het teeken der Verlossing,
voortgegaan, naar het Kerkhof gedragen en
ook daar werden de gewone gebeden ver-
richt, nadat men den doode in 't graf had
neergelegd. Het Requiescat in Pace uitge-
sproken op het graf van dien armen Laza-
rus, was zeker vol van betekenis.

Nadat de ceremoniën verricht waren,
liet de Pastoor nog een plank leggen over
het lichaam van den overledene en zoo
werd het graf gesloten.

Was het wonder, dat op het gehul van
ieder aanwezige ontroering te lezen was,
daar zij tegenwoordig waren bij een da-
danige begrafenis?

Zeker zal het loon niet uitblijven voor
diegenen, welke den armen na zijn dood ge-
holpen hebben in zoo verre zij konden.
Zij waren immers de woorden van Christus
indachtig: „Wat ge aan den minste uwer
naasten gedaan hebt, hebt ge aan Mij ge-
daan.”

Daags daarna kwam er bericht van het
Gouvernement, dat voortaan de arme doo-
den van het 4e en 5e District door het
Gouvernement zullen bijgestaan worden in
de onkosten voor een doodkist. Dank
hiervoor aan het edele hart van den Dis-
trictmeester P. J. Eskildsen, die de armen
zoozeer bemint.

NEDERLAND.

Eerste Kamer.

De heer Van Eysinga aanvaardde
Maandag 21 September het voorzit-
terschap in de Eerste Kamer met
eene rede, waarin hij constateerde
dat op staatkundig, strafrechterlijk
en financieel gebied de vorige Zit-
ting weinig bemoeilijkende resulta-
ten opleverde. Hij betwijfelt of,
gelijk de partijen thans zijn samen-
gesteld, de politieke atmosfeer zu-
verder zal worden dan hij zich reeds
vroeger had voorgesteld.

Onder de ingekomen stukken be-
hoort de petitie omtrent algemeen
stemrecht.

Tweede Kamer.

De heer Wijnga, als oudste
in jaren, bekleedt de waardigheid
van Voorzitter. Mededeeling wordt
gedaan dat de heer Van Baar door
ongesteldheid verhinderd is voor-
eest de vergaderingen bij te wonen. De
leden Van Welden en baron Reigers
en mr. Van der Biesen worden door
den Voorzitter, daartoe door den Kon-
ning gemachtigd, beëdigd en nemen
zitting.

—De Candidaten-lijst voor het voor-
zitterschap der Tweede Kamer is op-
gemaakt als volgt: 1e Candidaat
mr. Cremers bij de derde stemming
met 43 stemmen tegen 41 op A.
Mackay; 2e candidaat baron A.
Mackay, 3e Candidaat mr. S. Wijnga.

—Den 24n Sept. was het adres
van antwoord op de troonrede aan
de orde.

BUITENLAND.

ROME, 14 Oct.—De Pauselijke
Commissie voor de Carolinen-aan-
gelegenheden is, naar het luidt, ge-
neigd Spanjes Souvereiniteit over
de Carolina-eilanden toe te geven;
terwijl zij de bezetting van Cap
door Duitschland voor licht verklaar-
baar en te ontschuldigen rekent, als
men in aanmerking neemt dat reeds
vroeger menigmaal een misver-
stand is ontstaan betreffende de
Spaansche bezetting dier eilanden.

—Te Palermo werden gisteren 91
personen door cholera aangetast en
bezwegen er 42.

—Men telde gisteren over geheel
Spanje nog 253 nieuwe gevallen van
cholera; het aantal dooden beliep
109.

PARIJS.—Zooals men weet, heb-
ben de verkiezingen voor de Kamer
den vierden October plaats gehad.
Ook hoort men verhalen, dat uiter-
lijk voor 10 November de Kamer zal
bijeengeroepen worden en, dat van
15 tot 20 December het Congres zal
bijkomen, om tot de keuze van
een president over te gaan. Men
verzekert, dat de heer Grevy geen
nieuw mandaat zal aanvaarden. Op

wien de keuse zal vallen is nog volstrekt onbekend.

— De gebeurtenissen op het eiland Madagascar krijgen een bedenkelijk aanzien. Admiraal Miot heeft daar de eer van de Franche vlag op te houden, maar kon er tot nog toe niet in slagen, den Hova's voor haar den noodigen eerbied in te boezemen. Te Tamatava verwachtte hij met ongeduld de aankomst van 700 man versterking; en dat hij tegenover de onwillige inlanders de handen vol heeft, bewijst het feit (einde Sept. jl.) dat een aanzienlijk gedeelte van zijn troepenmacht door den vijand was ingesloten geworden. Toch waren er ongeveer een 15-tal oorlogsbodem met 5000 koppen bemant, te zijner beschikking. De laatste berichten melden ons, dat er een gevecht met de Hova's heeft plaats gehad; wel wordt hun verlies (200 man) nauwkeurig opgegeven, maar men mocht ook niet vergeten er aan toe te voegen, dat de strijd „onbeslist” gebleven was.

— 12 Oct. De heer *Brisson*, de tegenwoordige premier-minister, werd vandaag door een deputatie gelukgewenscht met zijne herkiezing tot lid der Kamer van Afgevaardigden. Naar aanleiding daarvan sprak de minister de volgende woorden: „De gevolgen, die de verkiezing van zoovele Conservatieven voor de politiek hebben zal, kunnen het vertrouwen in de Republikeinen, die 150 stemmen meerderheid hebben, niet schokken. De Monarchisten, die de omverwerping van de Republiek wenschen, moeten geen poging wagen om hun inzicht te verwezenlijken: dan immers zullen zij zich tegen over de Revolutie bevinden. Een Buitenlandsche oorlog wordt noch door de Republikeinen, noch door de Monarchisten gezocht: de inwendige vrede des Lands wordt echter door de Republiek verzekerd.”

— Te Toulon is, 13 Oct. De cholera uitgebroken op het schip *Couronne*, dat, tot de artillerie-school behoorende, in de haven aldaar gelegen is. Reeds zijn op dien bodem 37 ziekten en 7 sterfgevallen van cholera voorgekomen. Alle voorzorgsmaatregelen worden genomen om de stad zelve voor een nieuwe besmetting te behoeden.

14 Oct.—Grevy heeft zich weder en wel officieel voor de aanstaande Presidents-verkiezing candidaat gesteld.

LONDEN, 8 Oct.—In de magazijnen van het *Charterhouse-Square* heeft een brand gewoed, die een schade van niet minder dan 3 miljoen pd. st. heeft veroorzaakt.

— Ierland wordt met den dag onrustiger. De minister dreigt met het nemen van strenge maatregelen.

De Bulgaarsche kwestie.

13 October.—De Porte is niet ongenegen, rechtstreeks onderhandelingen met Bulgarije te openen.—Duitsland heeft met Rusland, Oostenrijk en Engeland het voorstel gedaan, om de aanspraken van Servië en Griekenland op uitbreiding van grondgebied af te slaan; Turkije is door die Mogendheden de raad gegeven, zijne krijgstoerusting zoo spoedig mogelijk ten einde te brengen, om hierdoor in staat te zijn aan een gewapende interventie van Servië en Griekenland, die niet onmogelijk is, het hoofd te bieden.

—In Griekenland en Servië heerscht een ware oorlogskoorts; met alle inspanning rust men zich ten krijg uit. In Griekenland zijn 40,000 man reserve-troepen opgeroepen. De Serviërs, heet het, zouden de Turksche grenzen reeds overschreden hebben.

—De Mogendheden willen de Vereniging van Bulgarije met Rumelië erkennen, en wel onder het bestuur van Vorst Alexander; de Sultan echter zal over die provinciën de Suzereiniteit behouden.—Deze laatste politieke inzichten worden ook door Frankrijk gedeeld.

—14 Oct.—Morgen verwacht men het oorlogs-manifest van Koning Milan van Servië, die zich tusschen het dilemma geplaatst vindt: oorlog of afstand van den troon.

— Oostenrijk begunstigt den afstand van *Widding* aan Servië; Duitschland en Rusland willen niets daarvan hooren;—bij het Franche ministerie van Buiten. Zaken is het bericht ingekomen, dat er 60.000 Oostenrijkers gereed staan naar Bosnië en Herzogewina op te rukken.

BERLIJN.—De Almanak van Gotha geeft de volgende cijfers over de getalsterkte der vloeten van Duitschland en Spanje:

De *Duitsche* vloet telt 13 pantserschepen, bewapend met 145 kanonnen en 5990 koppen; 21 kruisers met 280 kanonnen en 7051 koppen; 10 kanonneerbooten 1e klasse, met 41 kanonnen en 879 koppen; 13 der 2e klasse, met 13 kanonnen en 988 koppen, en 8 adviesjachten met 20 kanonnen en 800 koppen bemand. Verder een groot getal torpedo-boat, waarvan 30 geschikt zijn om zee te bouwen. Het effectief der Duitse marine telt 843 officieren en 6285 minderen. Dit cijfer kan in geval van oorlog tot op 80.000 man worden gebracht.

De *Spaansche* vloet daarentegen telt 5 pantserschepen met 60 kanonnen; 9 houten fregatten, met 220 kanonnen; 6 kruisers, met 48 kanonnen; 11 kanonneerbooten, met 41 kanonnen, en een 50-tal kleinere schepen met één stuk gewapend. Het geheele personeel der marine bestaat uit 673 officieren, 14.000 matrozen en 7033 mariniers.

NEW-YORK, 8 Oct.—Kardinaal *Mc. Closky* is den 10e alhier overleden; de bijzetting van het lichaam des overledenen in de Kathedraal zelve, heeft heden plaats.

Curaçao, 21 October 1885.

Mi muy Estimado Amigo Ipi.

Den mi laatste brief di 25 September mi a mandá bo coe diferente otro cos un noticia di Aruba riba e miseria i pobreza grandi aia; tambe m'a papia di e pampel koe toer hende respectabel di Aruba a firma i manda na Sjon Grandi i Goebierneoe di Curaçao pa pidi trabao pa hombernan i judanza pa pobernan infeliz; i porfin, koe nan lo juga di haja bon judanza segun mi a spera i mi a tende tambe e diannan-ai.

Ipi! mi a toema interese pa es tera, pasobra mi coerazon a sinti muchos toer kiko mi a tende di su necesidad grandi. Ma tambe mi tabata nieuwsgier di mira, di ki manera Bestuur lo haci en berdad un obra di caridad pa trahadornan i pobernan i mes ora un cos probechoso pa Isla mes. Pres mi a pidi Sjon Panchoe, koe ta stima su tera masjar ainda, di manda un brief na su famia di Aruba pa toema bon informacion com e cuenta a sali.

AI, Ipi, es siman mi a leza es carta di su famia i e tabata manera un kehamentoe largoe, i di berde no sin motiboe. Mi ta mandá bo aki un partida grandi di e brief, koe ta toca cuestion, pa Ipi mes huzga.....

“Sj, Panchoe, Goebierneoe di Curaçao a manda nos judanza, na no com bo amigoe Cobi por a sigura nos p'adilanti, koe lo nos haja bon judanza. Mira, nos a haja f 600.—; ma kiko esai ta pa un henter Isla di 5000 habitante, oenda casi toer ta pober-pober, i necesidad i miseria es tempoe-aki ta asina grandi?”

“Ademas toer es placa mester bai na trabao. Nada, total nada nos a haja pa pobernan infeliz; i Panchoe, bo mes sa asina bon koe mi, cuantoe hende bieuw cuantoe muher, cuantoe jioe, cuantoe hende mancaron tini aki, koe no por traha i por consiguiente no a haja nada tampoco. Es pobernan no a haja ni un judanza.”

“Pa haja un ausilio hende mester a traha. Si toer hende awor por a haja trabao noema algun tempoe largoe! Ma promer dia, koe nan a coeminda drecha camina, tabatin mas koe 300 of 400 hombernan.”

“Un 40 aan a toema; toer otro nan a bolbe manda bai nan cas. Nan no tabatin mester di nan p'awor. Lo nan haja trabao si, ma algun di nan despues dos of tres dia, otro despues dos of tres siman i anto pa un of dos dia. Kiko esai ta den un tempoe asina miserabel? Mi no tin basta motiboe anto di nunga palabra di bo amigoe Cobi, es ta; koe nos lo a haja bon judanza?”

“I kiko hende a gana ainda pa dia! Com nan a trata den es pagamentoe! Esai si ta bon, koe Panchoe sabi.”

“Mi Roeman i bo ta supone sigur, koe hende

de a gana 5 real of un goerdijn coe coeminda, asina toch nan sa paga na Aruba. Ai! ni mitar. Toer homber a haja 2 real 2 placa; of si acaso un hende lo a trece su boericoe tambe pa traha un goerdijn. Si lo nan a doena ainda na es pober hombernan un goerdijn, lo por a pasa, (mi mes a bisa hopi bes koe 5 real pa un dia di trabao ta mucho) ma 2 real 2 placa pa un tata di famia i anto 1 of 2 dia di trabao nuema, esai mi no por jama casi un judanza mes.

“Ma mi a bisa, koe nan a knoei ainda den pagamentoe. Un otro nomber mi no por doena na es manera di haci. Tendo!”

“Es homber, koe mester a paga trahadornan no por larga di saca su probecho di es placa. Esai si ta picar i un schandaal!”

“Goebierneoe a doenele placa pa paga trabao di hende, ma mas parti nan no a mira ni un cent chikito. El a larga di paga nan anto? Esai no. Ma, buchi, bo sa, kiko el a haci? Es homber tin un winkel, el ta bende cos. Awor, el tabata toema toer dia un hende coe su boericoe for di trabao pa busca cos for di su winkel i hiba hopi arriba na trabao. Coe e cos k'e tabatin, el a paga nan toer dia, sin puntra si nan tabata contentoe coe esai. El a haci noema. Lo nan larga di toema su cos? I en berdad, di mas tantoe trahadornan a toemé toer dia pa pagamentoe; ma mi ta sigurá bo: contentoe nunca nan no tabatin di su manera di haci, ma pa miedoe di no haja trabao mas of pa nan mester grandi, koe nan ta bloot-hacir i nan no por warda té na dia Sabra, (e dia sool tabatin un pagamentoe na placa) of pa disgustoe di mester camina dia Sabra un dos-tres ora largoe pa busca na Playa es placa di un of dos dia di trabao, of pa hamber koe nan tabata sufri,—forzar asina pa diferente motiboe nan a accepta semper lo k'e el tabata doena. ¿Kiko tabata esai? Promer tempoe: 2 kana harinja maisji, 1 placa koffi i un placa sucroe; despues, ora su harinja a caba, el a larga busca na su cas pam i aroz. Asina mi ta sigur, koe el a doena na es hombernan pa pagamentoe tres dompi coe 1 lb aroz of 2 lb aroz, ma anto sin pam coe 5 klompi sucroe blancoe i un poco koffi. Panchoe, bisá mi, esai ta un coeminda pa un tata coe su famia den tal tempoe? Pakiko es pagador a obliga trahadornan di toema su cos i di keda contentoe noema coe es koe tabatin den su winkel? Si el no por a paga nan toer dia coe placa, el no por a doena nan un firma di su man, pa nan por coempra cualkier coeminda cerca un comerciante segun nan mes gustoe? Pakiko el sool mester a haja toer probechoe i kita foi otro comerciante ocasion di bende coe es trahadornan!”

“Ma tende, lo mi contá bo mas ainda di su hacir den es pagamentoe, com mi a tende di un hende di confianza. Un homber a ninga di toema coeminda. Pa haja placa el kier a warda té dia Sabra. Ma pa disgracia el tabatin debe cerca es mes persona foi otro tempoe. Awor, ora el a bai Playa cerca dié pa busca su placa, es aki a kita promer, sin orden di ni un, algun pa e debe-ai, asina koe es homber a haja poco na man noema.”

“Esai ta drechoe? El tin poder di haci asina? Si, asina mi a mira trata hende, koe toch a haja basta poco; mi no tin motiboe di kela i jama esai picar i un bronguenza?”

“Sigur goebierneoe no sabi toer es cos, pasobra si Gezaghbeber lo a tende koe un persona, koe el a doena placa di goebierneoe na el, ta paga hende coe coeminda segun su gustoe, bloot pa haci su negoci coe es placa: pa haja probecho di su bendementoe i percent di es placa; koe el a toema hende i boericoe di trabao pa busca es cos na su cas i hibéle arriba; koe ora nan tin debe cerca dié el ta kita algun pa haja es debe; si Gezaghbeber lo a tende toer esai, sin duda lé a tahéle, lé no por a permitié, pasobra segun intencion di doenador di e placa toer ta doenar pa judanza di pobernan i no pa doena probechoe di esai na un sool persona.”

“Té awor toer hende a traha pa drecha camina; toer tankinan a keda manera nan tabata. I toch tabata asina noode di drecha nan. Esai si, lo tabata un judanza grandi, manera bo amigoe Cobi a bisa tambe, pa pobernan lo no pena asina tantoe na hopi lugar di haja un poco awa brak i no ta obligar di bebe es awa koe, segun declaracion di nos respectabel Doctor, ta causa principal koe tantoe hende awor ta sufri di disenteria.”

“Mara Sjon Grandi di Curaçao den es tempoe por a bini biba doe-tres dia mei-

mei di nos i mira nos pueblo i tende nan kehamentoe. Sigur. El no por larga di sinti hopi compasion. Nos no ta kela por nada. Bo mes sabi: nos, jioe di Aruba, no sa pidi sino den necesidad grandi, ora flakeza i hamber ta para riba nos cara; si no tabata noode, nos hende di mas respectabelnan lo no a haci toer huntoe un pidimentoe asina generoso.

“Si Sjon Grandi tabata aki, el mes lo ta combincir koe es koe nos a haja ta muchos poco pa sirbi tantoe hende den tal tempoe i lé no larga di haci toer cos poeibel pa manda nos liger mas tantoe; pasobra, segun nan dici, El mester tin un bon coerazon pa hende. si el sabi necesidad noema.”

“Panchoe! lo no tin na Curaçao un persona anto, koe ta conoce pobreza i necesidad di jioe di Aruba, koe tin ocasion, poder i gustoe di bai papia coe Sjon Grandi i koe por aplica toer cos klaar-klaar?”

“Sigur esai lo juda hopi. Principalmente pasobra manera mi a tende, Goebierneoe den es anja-akitin hopi placa sobrar.—I awor ké por, lé no mester juda nos pober? No ta su deber di asisti su jioenan, mes cos koe nos ta asisti toer semper na toer manera? Ademas, toer es placa sobrar no ta mas parti di nos Isla, pasobra Aruba ta paga toer anja hopi mil gulden na Curaçao? I Goebierneoe awor lo corda di nos tera noema pa probecha di dié, ma lo keda indifereente pa nos mester grandi i lo no haja sintimentoe pa su jioenan moeri di flakeza i hamber? No, esai mi no ta kere. Toch, si Goebierneoe lo no juda nos liger i manda nos mas tantoe, lo sosode berdaderamente: pasobra es placa mandan pa henter un pueblo don un mester grandi no por total drecha nan necesidad segun contesta di toer hende aki; i jioenan di Curaçao lo no ta asina bobo pa no comprendé esai tampoco.”

“Danki Dios, koe algun bon hende na Curaçao, (m'a tende, diferente sjonnan di compania di Seroe, colorado) koe compania aki mes i nos Pastoornan tin un bon coerazon pa pobernan i juda nan hopi; sino, algun hende lo a moeri sigur di flakeza.”

Ipi! ata e brief di Aruba; ma mi no tin noode di boeta un palabra acerca. Mi ta spera koe es pobercitoenan lo haja mas judanza! Mi ta caba; ja e brief ta basta grandi caba. Masjar coemindamentoe di toer hende conoer i di

Bo amigoe fiel.

Cobi.

IGRATITUD!

Nombrados y suplicados como somos por los Sres. H. Evertsz y A. Jesurun para repartir los efectos que fueron recojidos por dichos Sres. en la hermana y vecina isla Curaçao. tenemos la satisfaccion de manifestar al público á que despues de haber hecho tres veces reparticiones entre los mas menesterosos, hemos creido conveniente reducir el resto de los efectos á dinero y comprar semillas para poner en manos de algunos padres de familia agricultores, que de otra manera por fuerza quedarian sin dicho auxilio, á causa de la escasez de maiz etc. para sembrar.

Llenados pues de gratitud, y á nombre de los que han recibido en esta isla estas dádivas tan oportunas, damos las debidas gracias á los Sres. arriba mencionados, y también á los siguientes Señores que han cooperado con sus contribuciones:

Sres. C. & H. Evertsz, A. B. Jesurun & Co., Elias Penso & Hijo, Francisco Oduber & Hs., S. E. L. Maduro & Sons, D. Senior Jr., B. Jesurun Jr., Jendah Senior & Hijo, Correa Hermanos, D. A. Senior, M. C. Henriquez, Murray A. Correa, M. Henriquez Cadet, Penso & Maduro, A. Senior, Dania & Co., Maduro Brothers, J. P. E. Gorsira, E. & J. M. Evertsz, My. Capriles, E. J. van Lier, C. M. de Haseth, N. N., Jos Pardo, J. & H. Jones.

Aruba, Octubre 13 de 1885.

JUAN B. CAPRILES.

J. VAN DER BIEST JR.

En nombre de los afiliados de esta Isla, y en el de nuestro propio les manifestamos al Sor. J. L. Th. Hel-dewier Vignon y á los Sres. Charles Jutting & Hijos las mas sinceras y

